

ABD Niçin İsrail'i Destekliyor?

Noam Chomsky

- **Biz, insanlar... Entelektüeller, kendilerini muhalif, eleştirel, cesur, iktidara karşı duran kişiler olarak görmeyi sever. Tamamen yanlış. Tarihsel kayıtlara bakarsanız bunun ancak küçük bir azınlık için geçerli olduğunu görürsünüz ve onlar da genellikle cezalandırılırlar.**

Amerika Birleşik Devletleri (ABD) niçin İsrail'i destekliyor? Yani bunun bir geçmişi var... oldukça ilginç bir geçmişi. Aslında söz konusu geçmiş epey geriye gidiyor. Önemli olan noktalardan biri şu: Hristiyan Siyonizmi, Yahudi Siyonizminden çok daha eski ve çok daha güçlü bir akım. Özellikle İngiltere'de Hristiyan Siyonizmi Britanya elitleri arasında oldukça etkiliydi. Aslında bu mevzu, Balfour Deklarasyonu'nun ve Britanya'nın Yahudi yerleşimlerini desteklemesinin nedenlerinden biri. Unutmayın... İncil'de ne yazıyor? Bilirsiniz bu, Britanya elit kültürünün önemli bir parçası.

Aynı şey ABD için de geçerli. Woodrow Wilson, her gün İncil okuyan koyu bir Hristiyandı. Harry Truman da öyle. Roosevelt yönetiminde önemli isimlerden biri olan Harold Ickes, bir keresinde Yahudilerin Filistin'e dönüşünü tarihteki en büyük olay olarak tanımlamıştı. Yani İncil'de anlatılanların gerçekleşmesi olarak görüyorlardı bunu. Nitekim burası, derin bir biçimde dindar bir ülke. İncil'deki sözde emirlerin harfiyen ciddiye alındığı bir yer.

Lakin mesele sadece bu değil; doğrudan sömürgeciliğin de bir parçası. Avrupa sömürgeciliğinin son aşaması. Ve İsrail'e en güçlü desteği veren ülkelerin yalnızca ABD olmadığını fark etmek önemli. Amerika, Avustralya, Kanada... İngiltere'den türeyen ülkeler. 'Anglosfer' denilen bölge. Alışılmışın dışında bir emperyalizm şekli. Bunlar yerleşimci sömürge toplumları. Hindistan gibi değil. Mesela İngilizlerin Hindistan'daki varlığı gibi değil. Daha çok Güney Afrika'ya benziyor veyahut Fransızların Cezayir'deki düzenine. Yerleşimci sömürgecilik, yani gelen yerleşimcilerin yerli halkı fiilen ortadan kaldırdığı bir düzen. Üstelik bunu yaparken de dinsel inançlarla motive olan bir topluluk. Hristiyan Siyonizmiyle hareket eden, aşırı derecede dindar gruplar. İşte bunlar, öne çıkan kültürel faktörler.

Bunun yanı sıra önemli jeostratejik faktörler de var. 1948'de ABD'de İsrail'in yeni kurulan devletine nasıl yaklaşılacağı konusunda Dışişleri Bakanlığı ile Pentagon arasında aslında bir görüş ayrılığı vardı. Dışişleri Bakanlığı temkinliydi; İsrail'in 'fethilerine' ve devletin kuruluşuna kesin bir bağlılık göstermiyordu. Mülteci meselesi konusunda endişeliydi. Bu sorunun bir şekilde ele alınmasını istiyordu. Diğer yandan Pentagon İsrail'in askeri potansiyelinden ve başarılarından oldukça etkilenmişti. Gizliliği kaldırılmış belgeleri incelerseniz, Genelkurmay Başkanlığı'nın İsrail'i bölgedeki en büyük ikinci askeri güç olarak tanımladığını görürsünüz—Türkiye'den sonra. Aynı zamanda İsrail'in ABD'nin bölgedeki gücü için potansiyel bir üs olabileceği görüşü de vardı. Bu yaklaşım devam etti. Tüm kayıtları burada anlatamam, ama 1958'de bölgedeki ciddi bir kriz sırasında İsrail, Britanya ve ABD ile tam iş birliği içinde olan tek devletti. Bu nedenle hem hükümetten hem de askeri çevrelerden büyük destek kazandı.

1967, ABD ile İsrail arasındaki mevcut ilişkilerin büyük ölçüde şekillendiği yıl oldu. İsrail, ABD'ye büyük bir hizmette bulundu: ABD'nin başlıca düşmanlarından biri olan seküler Arap

milliyetçiliğini yok etti ve ABD'nin desteklediği radikal İslam'ı güçlendirdi. Ve bu süreç, hâlâ devam ediyor. Bunun en son örneğini Gazze saldırıları sırasında gördük. Hatırlarsanız; saldırı sırasında İsrail'in mühimmatı tükenmeye başlamıştı—ki zaten silahlanmış durumda olmasına rağmen—ve ABD, Pentagon aracılığıyla İsrail'e ek mühimmat sağladı. Peki, bu mühimmatlar nereden alındı? Bunlar, ABD kuvvetleri tarafından ileride kullanılmak üzere İsrail'de önceden depolanmış mühimmatlardı. Bu durum, İsrail'in aslında ABD'nin bölgedeki bir askeri karakolu gibi görüldüğünün birçok göstergesinden sadece biri. Çok eskiye dayanan yakın istihbarat ilişkileri var; aslında daha pek çok bağlantı söz konusu. Ve medya, genellikle hükümetin politikalarını destekleme eğilimindedir. Tabii, küçük çaplı sorgulamalar olabilir, ama temelde politikayı olduğu gibi kabul ederler.

Mesela başka bir konuyu ele alalım: ABD'nin Irak'ı işgali. ABD medyasında ABD'nin Irak'ı işgali ifadesini bulamazsınız. Oysa açıkça bir işgal vardı. Düpedüz bir saldırganlık eylemiydi. Nürnberg Mahkemelerinin en ağır uluslararası suç olarak tanımladığı şeyin tam anlamıyla bir örneğiydi. Ama bu durum, medyada dile getirilemez. Obama, işgalin karşıtı olarak övülüyor. Peki, ne dedi? “Bu bir hataydı. Stratejik bir yanlıştı. Bunun bedelini ödeyeceğiz.” İşte bu kadar. Bu, tıpkı Hitler'in Rusya'yı işgal ettiği dönemde Alman Genelkurmay'ından duyduğunuz türden bir muhalefet. “Bu bir hata. Yapmamalıyız. Önce İngiltere'yi halletmemiz lazım.” İşte bu bile muhalefet olarak görülüyor.

Vietnam için de aynı şey geçerli. Şu anda büyük bir anma süreci yürütülüyor; Vietnam'daki Amerikan fedakarlıklarını anma etkinlikleri. Peki, burada ya da 1961'den beri herhangi bir yerde ABD'nin Güney Vietnam'ı işgali ifadesini bulabilir misiniz? Yok. Belki *Democracy Now* gibi bağımsız platformlarda veyahut benim yazdıklarımda geçer, ama bunlar tamamen marjinal olarak kalıyor. Ve bu yalnızca Amerika'ya özgü bir durum da değil. Mesela Britanya'yı ele alalım. Şu anda Britanya'daki edebiyat dergilerinde, örneğin *Times Literary Supplement* gibi yayınlarda Britanya'nın yüzyıllar önceki sömürgecilik geçmişinin soykırım niteliğini kabul etmesi gerekip gerekmediği tartışılıyor. Peki, Britanya artık bununla yüzleşmeli mi? Bunu birçok yerde sorabilirsiniz. Ama entelektüel camianın devlet gücüne ve özel sermayeye sorgusuz sualsiz destek vermesi o kadar yaygın ki... Gerçekten ezici bir eğilim. Bir tür sürü psikolojisi.

Biz, insanlar... Entelektüeller, kendilerini muhalif, eleştirel, cesur, iktidara karşı duran kişiler olarak görmeyi sever. Tamamen yanlıştır. Tarihsel kayıtlara bakarsanız bunun ancak küçük bir azınlık için geçerli olduğunu görürsünüz ve onlar da genellikle cezalandırılırlar. Ana akım, genellikle bir zamanlar bağımsız zihinlerden oluşmuş sürü olarak tanımlanan yapıya benzer: Devlet gücünün arkasında hizalanan, onunla birlikte yürüyen bir kitle. Yeni bir şey değil bu. Üzücü ama gerçek. Bununla mücadele etmek gerekiyor. Alışılmadık bir durum değil.

Kaynak: Chomsky's Philosophy, “Why Does the U.S. Support Israel?,” 2 Temmuz 2016, Erişim Linki: https://www.youtube.com/watch?v=UQ_0MubbcM

Çeviren: İbrahim Berkan Karataş

Email: ibrahim.karatas@marmara.edu.tr